

Како је обезбеђење предузећа „Јовањица“ штитило голе животе грађане Београда од могућег напада парадајза-убице, краставца-манијака, помахниталих корнишона и разјарене паприке?

Систем безбедности хране подразумева читав низ поступака и мера који има за циљ обезбеђење здравствено исправне и безбедне хране за људе, дуж целокупног производног ланца, а то значи од момента отпочињања њене производње (нпр. сејања), преко узгоја, неге, прераде, припреме, па све до момента њене употребе од стране неког човека (конзумирања), односно пут хране „од њиве до трпезе“.

Органска храна је храна која је узгајана по стандардима органске производње, односно без употребе пестицида и вештачких ђубрива када су житарице, воће и поврће у питању, односно антибиотика или хормона у узгоју животиња чије се месо, али и друге намирнице животињског порекла (јаја и млечни производи) користе у исхрани.

(Дефиниције и појашњења појма „безбедности хране“, Миланко Шеклер, 05.07.2023. Креаљево)

Пре много година, читајући нашу дневну штампу наишао сам на податак да је влада Немачке донела одлуку да се целокупан вишак „органске хране“ произведене на територији Немачке, откупи по тржишним ценама и искористи за исхрану деце у вртићима и нижим разредима основне школе.

Зашто? Зато што је органска производња, односно производња органске хране, веома осетљива и специфична грана пољопривредне производње. Таква производња је због стриктних забрана употребе пестицида, хербицида, вештачких ђубрива, генетски модификованих сорти биљака, у самом старту осуђена на вишеструко ниже приносе, и добијање плодова који су обично ситнији, неугледнији и самим тим, много тежи за пласман и продају. Другим речима, тешко је организовати профитабилну или бар

Пише: Миланко Шеклер
четвртак, 13 јул 2023 13:39

самоодрживу органску производњу. Сорте поврћа које се користе у органској производњи су углавном оне које су отпорније на болести, односно сорте поврћа које су сличније својим дивљим прецима из природе од којих су дугом селекцијом и настале. Дакле, сорте што „дивљијег и изворнијег“ парадајза, паприке и краставаца, су најидеалније за органску производњу јер иако дају много мањи принос, те биљке су јаче и отпорније на болести! Запамтите ово добро.

Најбоље је да то објаснимо на неком примеру. Ако уобичајена производња паприке, са применом свих агротехничких мера заштите (употреба и прскање свим и свачим!), обезбеђује принос паприке и до невероватних 50 тона по хектару, код органске производње паприке (без примене свих агротехничких мера), може износити свега 10 до највише 15 тона паприке по хектару! Самим тим, таква органска паприка мора имати цену која је 4 до 5 пута виша од цене обичне паприке, како би произвођач могао да издржи тржишну конкуренцију „обичне - прскане“ паприке. Значи, ако је цена обичне паприке 100 динара, онда органска паприка мора да кошта 400 до 500 динара по килограму! Тако високу цену органске паприке, огромна већина потрошача у Србији није у могућности да плати, те произвођач органске паприке трпи снажан негативан утицај тржишта и не може да прода своје производе, па самим тим ни да обезбеди зараду и финансијска средства која би му омогућила макар минималну зараду и наставак бављења овим видом производње. Да не наглашавам додатно, да је таква органска паприка по правилу неугледнија, мања, има трагове болести (флекава), које су се могле појавити услед некоришћења хемијских средстава за њену заштиту од болести, итд.

Зашто вам све ово причам?

Пише: Миланко Шеклер
четвртак, 13 јул 2023 13:39

Па зато што сам фасциниран неким детаљима из већ годинама актуелног случаја предузећа „Јовањица“, против чијег је власника, као и одговорних лица у предузећу, покренут судски поступак. Већ је ноторна чињеница, са којом је јавност у Србији добро упозната, да је основна делатност овог предузећа била производња органске хране, односно органског поврћа. Дакле, органски парадајз, паприка, краставци, ротквица, лук, корнишони и слично. Многи високи функционери, министри, па и челници државе су се јавно похвалили како су са задовољством користили производе овог предузећа. У то уопште не сумњам, јер такво поврће засигурно има изванредан и укус и мирис, поред тога што је изузетно и хранљиво и здраво. Не сумњам и да је таква клијентела (високи функционери, министри, чланови управних одбора, и остали корисници „дебело платежних“ државних функција) имала проблем са плаћањем засигурно високих цена које су ти органски производи имали. На крају крајева, таква здрава храна, је засигурно утицала и на добро здравље наших државника, па су тиме могли да раде много више и дуже на својим радним местима (и много су мање користили боловање), па је постојала и велика корист по све грађане Србије, јер су „вође“ државе биле „здравије и вредније“, и спремне на велике напоре и самодорицања, зарад нашег бољег живота.

Неки од тих високих функционера су били толико задовољни органским производима односно поврћем предузећа „Јовањица“, да су решили и да дају директан допринос развоју овог предузећа, тако што су лично ишли у његове стакленике и њиве, и својим вредним рукама плевили, окопавали и брали ове дивне и здраве органске производе.

Држава је са своје стране, власнику одобрила и повољна новчана средства за проширење органске производње поврћа и самим тим добијање још већих количина овог „зеленог блага“, то јест органског парадајза, паприке, итд. Јако ми је драго да је Србија, за разлику од Немачке, развила своје оригиналне механизме за заштиту произвођача органске хране и стварања услова да тај вид пољопривредне производње буде испалтив и одржив.

Пише: Миланко Шеклер
четвртак, 13 јул 2023 13:39

